

PATVIRTINTA
UAB „Biržų vandenys“
Direktoriaus 2019 m. balandžio 8 d.
Įsakymu Nr. 6

UAB „BIRŽŲ VANDENYS“ KORUPCIJOS PREVENCIJOS IR PRANEŠĖJŲ APSAUGOS 2019 – 2020 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS PROGRAMOS NUOSTATOS

1. UAB „Biržų vandenys“ (toliau – Bendrovė) korupcijos prevencijos ir pranešėjų apsaugos 2019-2020 metų programa (toliau - Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015-2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. IX-1537, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos įgyvendinimo 2015-2019 metų tarpinstituciniu veiklos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 648, Padalinių ir asmenų, valstybės ar savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607, Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. sausio 25 d. sprendimu Nr. T-6 patvirtinta Biržų rajono savivaldybės 2018-2020 metų korupcijos prevencijos programa ir Biržų rajono savivaldybės 2018-2020 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planu bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos ir pranešėjų apsaugos veiklą.
2. Šioje programoje vartojamos sąvokos taip, kaip apibrėžiamos 1 punkte nurodytuose teisės aktuose.
3. Programa skirta korupcijos prevencijai ir pranešėjų apsaugai UAB „Biržų vandenys“.
4. Programą įgyvendina UAB „Biržų vandenys“ atsakingi darbuotojai bei direktorius.
5. Programos veiklos kryptys - korupcijos prevencija ir antikorupcinis švietimas, pranešusių apie pažeidimus įstaigoje asmenų teisinė apsauga, skatinimo ir pagalbos jiems priemonės, siekiant sudaryti tinkamas galimybes pranešti apie teisės pažeidimus, keliančius grėsmę viešam interesui arba jį pažeidžiančius, užtikrinti tokių pažeidimų prevenciją ir atskleidimą.
6. Programa parengta pusantrų metų laikotarpiui.
7. Programa grindžiama korupcijos prevencija, Bendrovės darbuotojų ir visuomenės antikorupciniu švietimu ir mokymu, siekiant kompleksiskai šalinti šio neigiamo socialinio reiškinio priežastis ir sąlygas.

II. BENDROVĖS VEIKLOS SITUACIJOS ANALIZĖ ANTIKORUPCINIŲ POŽIŪRIU

8. „Transparency International“ (TI) Korupcijos suvokimo indekso (KSI) 2018 m. tyrime Lietuvai skyrė 59 balus iš 100 galimų ir 38 vietą 180 šalių sąrašė. ES valstybių kontekste Lietuvos balas išlieka 6 balais žemesnis ir Lietuva tarp 28 ES valstybių narių, kaip ir 2017 m., atsidūrė 16-18 vietoje.
9. Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos užsakytą, UAB „Vilmorus“ atliktą 2018 m. Lietuvos korupcijos žemėlapiu tyrimą, kaip labai rimtą problemą korupciją nurodė 40% gyventojų. Tai mažiau nei 2016 m. (56%). Įmonių vadovai korupciją, kaip labai rimtą problemą, paminėjo 6-oje vietoje – 27% (2016 m. – 35%), o valstybės tarnautojai – 6-oje vietoje – 30% (2016 m. – 32%). Visose tirtose grupėse, lyginant su 2016 m., korupcija minima rečiau. 25% Lietuvos gyventojų mano, kad korupcijos mastai per 5 metus išaugo, 34% –kad nepakito ir 25%

– kad sumažėjo. Ateities atžvilgiu yra kiek daugiau optimistų (27%), negu pesimistų (14%). Tai geriausias rezultatas per daugelį metų. Įmonių vadovų ir valstybės tarnautojų atsakymai tai pat yra pozityviausi per daugelį metų.

10. Laisvosios rinkos instituto 2018 metų vertinimu Biržų rajono savivaldybė, surinkusi 47 balus iš 100, šiemet nukrito iš 33-35 vietos į 44-48 vietas mažųjų savivaldybių indekse, kuriomis dalijasi su Skuodo rajono, Kupiškio rajono, Rokiškio rajono ir Joniškio rajono savivaldybėmis. Geriau nei vidutiniškai įvertintos „Turto valdymo“, „Komunalinių paslaugų“ ir „Biudžeto“ sritys.
11. Laikytina, kad Bendrovė antikorpuciniu požiūriu nepatenka į didelę grėsmę skaidrumui keliančias įstaigas, t.y. Bendrovėje vykdoma veikla gyventojams nesukeliama minčių apie korupciją, tačiau, Bendrovė, kaip atsakinga Biržų rajono savivaldybės įmonė, turi prisidėti prie savivaldybės kovos su korupcija bei savivaldybės turto valdymo, imdamasi iniciatyvų, kurių pagrindu gerėtų ir skaidrėtų ne tik Bendrovės turto valdymas, jo apskaitos ir naudojimo principai, bet būtų gerinamas ir visos Savivaldybės įvaizdis. Kartu Bendrovė turi imtis švietimo iniciatyvų siekiant prisidėti prie savivaldybės skaidrumo, gyventojų korupcijos prevencijos suvokimo ir žinių gerinimo.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

12. Programos tikslai:

- 12.1. atpažinti ir tinkamai valdyti korupcijos rizikas bendrovėje bei užtikrinti, kad būtų laikomasi pranešėjų apsaugos reikalavimų;
- 12.2. siekti didesnio sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo, atskaitingumo visuomenei bendrovės veiklos srityse.

13. Programos uždaviniai:

- 13.1. Atsakingų asmenų korupcijos prevencijos srityje paskyrimas ir esminių elgesio taisyklių bendrovės darbuotojams įtvirtinimas;
- 13.2. Atsakingų asmenų pranešėjų apsaugos srityje paskyrimas ir esminių elgesio taisyklių bendrovės darbuotojams įtvirtinimas;
- 13.3. Tolerancijos korupcijai lygio bendrovėje nustatymas;
- 13.4. Bendrovės darbuotojų švietimas korupcijos prevencijos ir pranešėjų apsaugos temomis;
- 13.5. Galimų interesų konfliktų prevencijos vykdymas ir kontrolė;
- 13.6. Nuolatinės korupcijos prevencijos ir pranešėjų apsaugos priemonių laikymosi kontrolės vykdymas;
- 13.7. Viešųjų pirkimų procedūrų metu priimamų sprendimų skaidrumo didinimas;
- 13.8. Informacijos apie bendrovės vykdomą veiklą viešinimas visuomenei.

IV. PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

14. Programos veiksmingumo vertinimo kriterijai:

- 14.1. korupcijos paplitimo mažėjimas Bendrovėje;
- 14.2. didėjantis pasitikėjimas Bendrove.

15. Programos uždavinių bendrieji vertinimo kriterijai:

15.1. Kokybiniai:

- 15.1.1. Paskirtas asmuo, vykdamas korupcijos prevenciją ir kontrolę;
- 15.1.2. Parengtas ir patvirtintas bendrovės darbuotojų etikos kodeksas;
- 15.1.3. Patvirtintas korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo tvarkos aprašas;
- 15.1.4. Darbuotojų, netoleruojančių korupcijos apraiškų skaičiaus pokytis;
- 15.1.5. Bendrovės darbuotojų korupcijos suvokimo lygio mažėjimas (pagal metinius tyrimų duomenis);
- 15.1.6. Darbuotojų kvalifikacijos ir specialiųjų žinių korupcijos prevencijos tematika lygio augimas (pagal metinius tyrimų duomenis);

- 15.1.7. Bendrovės veiklos skaidrinimas priimant aiškias pareigas ir atsakomybę darbuotojams nustatančius teisės aktus, tvarkas.
- 15.2. Kiekybiniai:
 - 15.2.1. Taikytų veiklos priežiūros priemonių skaičius;
 - 15.2.2. Nustatytų pažeidimų skaičius, o taip pat – pažeidimų ar skundų, susijusių su naudojimusi vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, skaičius;
 - 15.2.3. Pranešėjų apsaugos įstatyme nustatytų procedūrų nesilaikymo atvejų skaičius;
 - 15.2.4. Įvykusių mokymų skaičius, mokymuose dalyvavusių darbuotojų skaičius;
 - 15.2.5. Bendradarbiavimo su Specialiųjų tyrimų tarnyba atvejų skaičius;
 - 15.2.6. Bendradarbiavimo su Lietuvos Respublikos prokuratūra atvejų skaičius;
 - 15.2.7. Priimtų ir paskelbtų teisės aktų skaičius;
 - 15.2.8. Surengtų mokymų antikorupcine tematika skaičius;
 - 15.2.9. Bendrovėje paskelbtos informacijos antikorupcijos ir pranešėjų apsaugos tematika skaičius;
 - 15.2.10. Įdiegtų, atnaujintų programų skaičius;
 - 15.2.11. Bendrovės darbuotojų, įgijusių specializuotų žinių, skaičius.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS STEBĖSENA, VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ, KONTROLĖ, KEITIMAS, PILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

16. Programai įgyvendinti sudaromas Programos įgyvendinimo priemonių planas, kurį tvirtina Bendrovės direktorius, o jį vykdo plane nurodyti atsakingi asmenys. Plano vykdymo kontrolę atlieka Bendrovės direktoriaus įsakymu įgaliotas asmuo, atsakingas už Bendrovės korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo plano vykdymą ir kontrolę. Plane nurodytų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių įvykdymo laikotarpis sutampa su programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga.
17. Programos įgyvendinimą, stebėseną (monitoringą), vertinimą, atskaitomybę, kontrolę, keitimą pildymą ir atnaujinimą reglamentuoja UAB „Biržų vandenys“ direktoriaus įsakymu patvirtintas korupcijos prevencijos tvarkos aprašas, taip pat Bendrovės darbuotojų etikos kodeksas.

VI. PROGRAMOS FINANSAVIMAS

18. Ši Programa finansuojama iš Bendrovės biudžeto lėšų.
19. Prireikus atskiroms korupcijos prevencijos priemonėms įgyvendinti gali būti numatytas papildomas finansavimas arba naudojama valstybės įstaigų ir institucijų teikiamomis nemokamomis mokymų antikorupcine tematika paslaugomis.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Ši Programa įsigalioja kitą dieną po paskelbimo Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Programa skelbiama Savivaldybės interneto tinklapyje.
21. Už šios Programos įgyvendinimą paskirti asmenys, nesilaikantys šioje Programoje nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.